

Red. prof. dr. Matej Klemenčič

Izbrana poglavja iz slovenske umetnosti srednjega veka in novega veka 2023/2024

Beneško baročno kiparstvo – centri in periferije

Izbrana poglavja, ki bodo potekala v kombinaciji predavanj in seminarskega dela, deloma tudi na terenu, bodo razdeljena v dva večja sklopa: v prvem bodo uvodoma predstavljeni »predhodniki« beneških baročnih kiparjev (glavni kiparji sredine in druge polovice *Cinquecenta*) in protagonisti rimskega baročnega kiparstva (G. L. Bernini, A. Algardi, F. Duquesnoy), nato pa bo podrobno obravnavano beneško kiparstvo od srede 17. do srede 18. stoletja (npr. G. Le Court, E. Merengo, A. Corradini, G. Torretti, G. M. Morlaiter ter seveda F. Robba); v drugem sklopu bomo obravnavali prisotnost beneškega kiparstva izven samih Benetk, tako v manjših umetnostnih središčih Veneta, kot tudi Furlanije, Istre in Dalmacije, pa tudi v širšem evropskem prostoru in še posebej v nekdanjih habsburških deželah (npr. v Gradcu in na Dunaju), s poudarkom na Ljubljani kot pomembnem regionalnem središču. Natančno bodo analizirane okoliščine prodora beneško vplivanega kiparstva in kamnoseštva na Goriško, Kranjsko in v Kvarner ter vloga v Benetkah šolanih kiparjev, ki so se preselili v habsburške dežele, tam nadaljevali kariero in pomembno vplivali na umetnostno podobo tega prostora; posebna pozornost bo posvečena tudi različnim okoliščinam oz. produkcijskim pogojem in njihovim vplivom na ustvarjanje posameznih kiparjev. Na podlagi kritičnega pretresa obstoječe umetnostnozgodovinske literature se bomo spoznali s stanjem raziskav in ključnimi problemi, opozorjeno pa bo tudi na manj raziskane teme.

Izbrana poglavja bodo potekala v letnem semestru: obsegala bodo 4 ure na teden, vendar bo del obveznosti opravljen na terenu v Ljubljani in tudi v obliki dveh ekskurzij (tridnevna v Benetke in predvidoma dvodnevna v Gorico in Videm). V skladu s študijskim programom je obvezna 80% prisotnost. Poleg sposobnosti branja hrvaščine in angleščine je za posamezne referate in seminarske naloge zelo koristno vsaj osnovno razumevanje italijanščine in/ali nemščine.

Osnovna literatura

- Bruce Boucher, *Italian Baroque Sculpture*, London 1998 (*World of Art*).
- Massimo Favilla - Ruggero Rugolo, *Venezia barocca*, Schio 2009 (angleška verzija: *Baroque Venice. Splendour and illusion in a decadent world*).
- Matej Klemenčič, *Beneško baročno kiparstvo v Ljubljani*, Ljubljana 2013.
- Matej Klemenčič, *Francesco Robba (1698-1757). Beneški kipar in arhitekt v baročni Ljubljani*, Maribor 2103.
- Predrag Marković – Ivan Matejčić - Damir Tulić, *Kiparstvo od 14. do 18. stoljeća = Scultura dal XIV al XVIII secolo*, Pula 2017.
- Jennifer Montagu, *Roman Baroque Sculpture. The Industry of Art*, New Haven – London 1989.
- Blaž Resman, *Barok v kamnu. Ljubljansko kamnoseštvo in kiparstvo od Mihaela Kuše do Francesca Robbe*, Ljubljana 1995 (Zbirka ZRC, 8).
- *La scultura a Venezia da Sansovino a Canova* (Andrea Bacchi, Susanna Zanuso edd.), Milano 2000 (Repertori fotografici, 11).
- Camillo Semenzato, *La scultura veneta del Seicento e del Settecento*, Venezia 1966.
- Radoslav Tomić, *Barokni oltari i skulptura u Dalmaciji*, Zagreb 1995.
- *Venedig. Kunst & Architektur* (Giandomenico Romanelli ed.), Köln 1997 (Paola Rossi, 492–523, 718–739).
- Rudolf Wittkower, *Art and Architecture in Italy 1600–1750* (Joseph Connors, Jennifer Montagu edd.), London 1999 (*The Pelican History of Art*).